

УДК 929.522Терещенко

Олександр КОЗЛОВ
(Суми)

РОДОВІД ТЕРЕЩЕНКІВ ЗА МАТЕРІАЛАМИ РДА

У надзвичайно цікавому та важливому для дослідників фонді Департаменту Герольдії Російського державного історичного архіву (м. Санкт-Петербург) зберігається справа про дворянство підприємців та меценатів Терещенків, вихідців з Глухівського повіту Чернігівської губернії, які залишили свій слід не лише у рідному Глухові, а й у Києві, Москві та за кордонами Російської імперії.

Справа, обсягом 140 аркушів, датується 1842–1888 рр. До нас її вивчали лише четверо дослідників.

У справі зберігається: листування та матеріали стосовно надання Терещенкам дворянства, виписки з метричних церковних книг, послужні списки Терещенків (в основному станом на 1870 р.). Цінність цієї справи зростає в зв'язку з тим, що збережені метричні книги глухівських церков у Держархіві Сумської області датуються лише кінцем XIX ст., а тому дослідники не можуть встановити точні дати народження Терещенків, їх соціальний стан на цей момент, імена хрещених батьків новонароджених тощо. Цікавими є і послужні списки Терещенків, які проливають світло на початок їх громадської діяльності. Всі вищезазначені документи не мають аналогів у фондах Держархіву Сумської області, і для місцевих дослідників їх оприлюднення може становити значний інтерес. Зауважимо, що в Держархіві Сумської області є ряд документів, які висвітлюють підприємницьку діяльність Терещенків у середині XIX ст. на Глухівщині. Це: документи про купівлю та продаж ними будинків у Глухові, купівлю знаменитої полошківської глини, будівельні роботи на одному з церковних об'єктів Глухова, частина матеріалів про розподіл свого майна Артемом Терещенком між спадкоємцями. Подібні матеріали з історії роду Терещенків чекають своїх дослідників і в Державному архіві Чернігівської області.

I

1. Яків Терещенко, жив у другій половині XVIII ст.

II

2. Артем Якович, народився біля 1794 р. Отримав домашнє виховання. Міщанин м. Глухова Чернігівської губернії (1819 р.) 24 березня 1842 – 5 лютого 1845 р. – старший бургомістр Глухівського городського магістрату. Кандидат на посаду міського голови, неодноразово виконував обов'язки міського голови. Глухівський 2-ї гільдії купець (1848–1855 рр.), Глухівський 1-ї гільдії купець (з 1855 р.). Потомственний почесний громадянин (1862 р.). Указом імператора Олександра II від 12 березня 1870 р. разом з нащадками пожалуваний у потомственні дворяни.

З 1846 р. ктитор Глухівської Трьох-Анастасіївської церкви. За пожертвування на цій посаді отримав благословення Святійшого Синоду та золоту медаль на Станіславській стрічці.

У 1870 р. йому належали: в Глухові спадковий дерев'яний будинок на кам'яному фундаменті, придбані маєтності - у Москві кам'яниця, в Глухові кам'яниці, кам'яні лавки з різними будівлями, у повітах Глухівському, Новгород - Сіверському, Кролевецькому, Конотопському Чернігівської губернії, в Рильському, Путивльському, Дмитрівському – Курської, в Житомирському Волинської, в Чериковському і Климовецькому повітах Могилівської губернії землі з цукровими заводами, винокурнями, суконною та крупчатними фабриками 60300 десятин. На цей час майно було неподільне з синами.....1

Д. – (з 15 січня 1819 р.) Єфросинія Григорівна Смілявська, донька глухівського міщанина.

III

3. Микола Артемович, народився 14 жовтня 1819 р. Хрещений 15 жовтня 1819 р. у Троїцькій церкві м. Глухова. Хрещений батько купець Федір Павлович Римарев. Закінчив Глухівське повітове училище. 23 квітня 1851 р., 9 червня 1854 р., 30 травня 1857 р. обирався старшим бургомістром Глухівського городського магістрату. 20 травня 1859 р. обраний попечителем Кролевецької лікарні. 15 січня 1860 р. обраний міським головою м. Глухова. 9 грудня 1860 р. затверджений Директором Глухівського відділення товариства піклування про тюрми. 25 лютого 1861 р. отримав Височайшу подяку за зроблені у другій половині 1860 р. пожертвування. 1861 р. – за відмінну службу нагороджений

срібною медаллю з написом “За усердие” на Станіславській стрічці. 16 серпня 1861р. Чернігівським губернським статистичним комітетом обраний почесним членом комітету. 6 листопада 1862 р. затверджений на наступних три роки міським головою Глухова. 1862 р – разом з батьками та братами **возведений** у потомственні почесні громадяни. 7 серпня 1864 р. за відмінну службу нагороджений золотою медаллю на Станіславській стрічці. 1864 р. за улаштування у Глухові для нижніх чинів членів повітової команди казарм, кухні та інших кам’яних приміщень отримав Височайше благовоління. 22 березня 1865 р. обраний гласним глухівської повітової управи. 22 червня 1865 р. почав виконувати обов’язки губернського гласного. 11 грудня 1865 р. обраний членом Глухівської училищної ради. 14 лютого 1866 р. знову затверджений міським головою Глухова. 4 жовтня 1868 р. – губернський та повітовий гласний. 16 листопада 1868 р. затверджений міським головою Глухова на наступне трьохріччя. 1868 р. за відмінну службу нагороджений золотою медаллю на анненській стрічці. 11 грудня 1868 р. обраний Почесним мировим суддею Глухівського повіту. Потомствений дворянин (12 березня 1870 р.) . У 1871 р. внесений до 1-ї частини дворянської родовідної книги Чернігівської губернії.....**2**

Д – (з 8 листопада 1848 р.) Пелагея Георгіївна Беловська, донька глухівського 3-ї гільдії купця. Народилась близько 1830 р.

4. Федір Артемович, народився 8 лютого 1832 р. Хрещений у Миколаївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський 3-ї гільдії купець Федір Павлович Римарев і міщанка Євдокія Пилипівна Резнікова. Навчався у Глухівському повітовому училищі. 7 квітня 1858 р. обраний попечителем Глухівської міської лікарні. 19 березня 1863 – 1 серпня 1866 р. – старший бургомістр Глухівського городского магістрату. 22 березня 1865 р., 1868 р. – повітовий гласний. 28 грудня 1868 р. – 30 червня 1869 р. виконував обов’язки міського голови Глухова. 11 грудня 1868 р. обраний почесним мировим суддею Глухівського повіту. Потомствений дворянин (12 березня 1870 р.). У 1871 р. внесений у першу частину родовідної книги дворян Волинської губернії. 14 квітня 1869 р. колезький реєстратор. 6 грудня 1875 р. за представленням Головного попечителя імператорського **человеколюбивого** товариства отримав орден Св. Станіслава 3-го ступеня. 1 січня 1879 р. – колезький радник. 20 квітня 1880 р. за представленням того ж товариства отримав орден Св. Володимира 3-го ступеню. Статський радник зі старшинством з 1 січня 1883 р. Дійсний статський радник з 15 травня 1883 р. 15 травня 1883 р. отримав орден Св. Станіслава 1-го ступеня. 2 травня 1887 р. затверджений почесним попечителем 2-ї Київської гімназії на третє трьохріччя. (Мав ще орден князя Данила Чорногорського 2-го ступеня та орден Почесного легіону)**2**

Д. – 1) Марія Павлівна Н., донька поміщика. Отримала у спадок у Севському повіті Орловської губернії 2.500 дес. землі. До 1870 р. придбала у Путивльському повіті Курської губернії 100 дес. землі з винокуреним заводом.

2) Надія Володимирівна Н., донька дійсного статського радника.

5. Семен Артемович, народився 25 травня 1839 р. Хрещений 26 травня 1839 р. у Троїцькій церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський міщанин Самійло Климентович Бублик та купчиха 3-ї гільдії Ганна Яківна Максименко. Навчався у Глухівському повітовому училищі. 2 листопада 1859 р. обраний почесним блюстителем Глухівського парафіяльного училища 22 березня 1865 р., 10 червня 1868 р. обраний гласним Глухівського повіту. 26 жовтня 1866 р. затверджений на посаді директора глухівського міського банку. 11 грудня 1868 р. обраний почесним мировим суддею Глухівського повіту. 1 грудня 1868 р. обраний ктитором Миколаївської церкви м. Глухова. 14 квітня 1869 р. – колезький реєстратор. Потомствений почесний громадянин (1862 р.), потомствений дворянин (Указ від 12 березня 1870 р.). 24 серпня та 18 жовтня 1871 р. разом з дружиною та синами внесений до I частини родовідної книги Курської губернії. 3 26 вересня 1870 р. займав посаду чиновника особливих доручень VII класу при Головному Попечителю Імператорського «Человеколюбивого» товариства. 3 жовтня 1870 р. звільнився з посади директора Глухівського міського банку.....**2**

Д. – Олімпіада Вікторівна Валентій, донька губернського секретаря.

IV

6. Іван Миколайович, народився 29 серпня 1854 р. Хрещений 31 серпня 1854 р. у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський купець Георгій Євстафійович Беловський та дружина купця Єфросинія Григорівна Терещенко. Навчався у приватній гімназії Креймана у Москві.....**3**

7. Олександр Миколайович, народився 7 вересня 1856 р. Хрещений 9 вересня 1856 р. у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський купець Георгій Євстафійович

- Беловський та дружина купця Єфросинія Григорівна Терещенко. Навчався у приватній гімназії Креймана у Москві. Статський радник, почесний мировий суддя Київського округу (1905 р). 9 липня 1879 р. внесений до першої частини дворянської родовідної книги Київської губернії3
- Д.- Єлизавета Володимирівна Хлопова.
- Варвара Миколаївна, народилася 9 серпня 1852 р., хрещена 11 серпня цього ж року у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський купець Георгій Євстафійович Беловський та дружина купця Єфросинія Григорівна Терещенко3
- Марія Миколаївна, народилася 3 листопада 1859 р. Хрещена 5 листопада 1859 р. у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський 2-ї гільдії купець Георгій Євстафійович Беловський та 1-ї гільдії купця дружина Єфросинія Григорівна Терещенко.....3
- Ольга Миколаївна, народилася 14 квітня 1862 р. Хрещена 17 квітня 1862 р. у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: глухівський 2-ї гільдії купець Георгій Євстафійович Беловський та 1-ї гільдії купця дружина Єфросинія Григорівна Терещенко.....3
- Єфросинія Миколівна, народилася 16 січня 1869 р., хрещена 19 січня 1869 р. у православної церкві м. Ніцца (Франція). Хрещені батьки: 1-ї гільдії купець Георгій Євстафійович Беловський та потомствена почесна громадянка Єфросинія Григорівна Терещенко3
- Надія Федорівна, народилася 25 березня 1887 р.....4
- 8.** Костянтин Семенович, народився 20 квітня 1868 р., хрещений 21 квітня 1868 р у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: потомственні почесні городяни Микола Артемович Терещенко та Єфросинія Терещенко.....5
- 9.** Сергій Семенович, народився 26 березня 1869 р. Хрещений 30 березня 1869 р. у Трьох-Анастасіївській церкві м. Глухова. Хрещені батьки: потомственні почесні городяни Микола Артемович Терещенко та Єфросинія Терещенко..... 5
- 10.** Микола Семенович, народився 28 січня 1871 р. Хрещений 6 лютого 1871 р. у Софіївській на набережній церкві м. Москви. Хрещені батьки: потомственні дворяни Микола Артемович Терещенко та Єфросинія Терещенко.5

V

- 11.** Микола Олександрович.....7
- Марія Олександрівна.....7
- Ольга Олександрівна, народилася 13 березня 1896 р.....7

* * *

Олександр Козлов (Суми): Родовід Терещенків за матеріалами Російського державного історичного архіву

У фонді Департаменту Герольдії Російського державного історичного архіву (м. Санкт-Петербург) зберігається справа про дворянство підприємців та меценатів Терещенків, вихідців з Глухівського повіту Чернігівської губернії. Справа, обсягом 140 аркушів, датується 1842–1888 рр.

Ключові слова: родовід, Терещенко, архів.

* * *

Александр Козлов (Сумы): Родословная Терещенко по материалам Российского государственного исторического архива

В фонде Департамента Герольдии Российского государственного исторического архива (г. Санкт-Петербург) хранится дело о дворянстве предпринимателей и меценатов Терещенко, выходцев их Глуховского уезда Черниговской губернии. Дело состоит из 140 листов и датируется 1842-1888 гг.

Ключевые слова: родословная, Терещенко, архив.

* * *

Oleksandr Kozlov (Sumy): Pedigree of the Tereshchenkos in the Russian State Historical Archives

The files about nobilitation of the Tereshchenkos, industrialists and the patrons of art from Hlukhiv povit (Chernihiv gubernia) are suspended in a fund collection of Geroldia Department from the Russian State Historical Archives (St. Petersburg). These files include 140 pages and are dated between 1842-1888.

Key words: pedigree, Tereshchenko, archives.